DG

Begroting 2024, Gedeelde ambities en uitdagingen

Het is best een hele prestatie om als één van de kleinste centrumgemeenten in Nederland de bijbehorende voorzieningen te handhaven. Wij waarderen in dat streven de inzet voor het behoud van onze regionale voorzieningen, het ziekenhuis in het bijzonder. We mogen trots zijn op het lef om in financiële zware tijden risico te durven nemen om die mooie stad te blijven. Wij juichen dat in principe toe. De kosten gaan nu eenmaal voor de baten uit als we een aantrekkelijke woon, werk en leerstad willen blijven. Het brengt uitdagingen mee die elke samenstelling van coalitie en college had moeten aangaan. Met een hoge rente, oplopende schulden, tekorten in de jeugdzorg en een niet sluitende meer jaren begroting verdient de stad een brede samenwerking in en buiten deze raad.

Met elkaar Tegen die achtergrond klinkt titel in de inleiding 'met elkaar' ons als muziek in de oren. De motie 'besturen met open vizier' die in de ppn is aangenomen, biedt daarvoor een prima katalysator. Dat is weer eens wat anders dan een motorblok. Die motie heeft geleid tot een I&O over de investeringen waarbij de input vanuit die avond door het college gebruikt zou worden bij het definitieve raadsvoorstel over de investeringen. Helaas heeft onze inbreng van die avond nog onvoldoende indruk gemaakt. Maar omdat we het nu eenmaal graag 'Met elkaar' doen, hebben wij getracht aanpassingen in ons investeringsoverzicht met alle fracties voor te bespreken. Dat wil zeker niet zeggen dat anderen het maar met ons eens moeten worden. Gewoon een open verkenning.

Flipperen Vz, wij hebben het college zien worstelen. Ik probeer het zo vriendelijk mogelijk te brengen, maar in het coalitieakkoord en zelfs nog niet in de perspectiefnota was het gelukt om de raad een compleet overzicht te geven van de verhouding tussen onze investeringen en financiële mogelijkheden. Er is dan natuurlijk ook geen ruimte voor enige hoogmoed bij het college als het gaat om financieel inzicht. Zeker nu we weten dat onze financiële beperkingen pas helder werden bij het dekkingsvoorstel voor het nieuwe zwembad. Als in een flipperkast ging de beoogde dekking voor het zwembad alle kanten op. Zo zou het eerst nog passen in de beschikbare ruimte, stapten we daarna over op een voorstel met 9 mln overschrijding van het investeringsplafond en stond de wethouder dezelfde avond nog applaudisseren voor een heel ander voorstel van het CDA.

Nu vind ik best dat wethouder Molengraaf ons verrast met wat talenten, maar ik zie haar niet direct achter een flipperkast staan. Toch had het er veel van weg met een high score van 9 mln. We zouden gaan kijken naar andere investeringen met als escape toch enige ruimte voor overschrijding. Een prima idee van het CDA met brede steun. Maar over flipperen gesproken: we zagen Gorcum Actief flink op tilt slaan. Die partij hecht aan het investeringsplafond en dat is hun goed recht maar voor ons geen heiligdom. Bij op tilt slaan, hoort wat geschud in de coalitie. Maar het maakte indruk, wat het college komt met een voorzet: 11 mln aan investeringen kan worden geschrapt.

De coalitie kan weer verder maar doen we ook het beste voor de stad? En kiezen we op basis van visie over onze stad? Ik geef u onze voorkeuren prijs.

Onze keuzes We zijn het eens met de keuzes tav Kweeklust en het zuurvat. Vz, wij zien station Noord als een belangrijk onderdeel van ons toekomstbeeld van Gorinchem. Aantrekkelijk voor bedrijven, scholieren en openbaar vervoer. Wij vrezen op basis van raadpleging van deskundigen dat

het geld dat we lijken te besparen, de waarde van onze gronden in Noord gaat verminderen. Zijn we dan niet een dief van eigen portemonnee en laten we onze ambities daarvoor los. Wij missen visie in de onderbouwing tav dit deel van het collegevoorstel. Dan de Banneweg. Voorzitter laten we nu doorpakken en niet het laatste cruciale deel van de investeringen achterwege laten. Alsof je een grote villa laat bouwen, maar op het laatst het dak maar achterwege laat. Samen met het CDA dienen we een amendement in. We wijzen op het vele voorwerk, de onderzoeken, participatie en dus vooral het voorkomen van een halve oplossing. Waar halen wij de munten dan wel vandaan vz? Wij zien de verbetering van de fietsveiligheid van de Nieuwe Hoven als een nog niet onderbouwde nieuwe wens. Met dat geldt pakken we liever de Banneweg wel goed aan. Maar dan zijn we er nog niet. Weet dat wij een eenmalige overschrijding van het investeringsplafond acceptabel vinden, maar we zien een kans om dat geheel of gedeeltelijk te voorkomen. Geïnspireerd door de verlaging van de investering voor de Kweeklust, roepen wij op tot een creatieve taakstelling van 5% op alles investeringen. Laten we minder schrappen en meer schrapen. Op 120 mln aan investeringen kan dat 6 mln opleveren. Amendement en motie.

Jeugdzorg Vz, dan nog een angstkreet over de jeugdzorg. Jongeren krijgen nu bericht dat er voorlopig geen ruimte is voor een eerste afspraak. Ook zonder perspectief op wanneer dan wel. Je staat op een wachtlijst voor een wachtlijst als ware het een poging om Taylor Swift te zien optreden. Als we dan bedenken dat we flink moeten bezuinigen, vragen wij het college om een noodplan van aanpak.

Invoering diftar systeem

De invoer van Diftar roept de vraag op 'waar waar doe je nou goed aan?' We willen een gedragsverandering stimuleren en dat vraagt om draagvlak, betaalbaarheid en communicatie. We zien dat inwoners moeite hebben met het scheiden van afval. De uitleg moet echt nog beter. We zijn benieuwd welk effect het invoeren van het pasjes-systeem nu al heeft? Wellicht is het idee van Vijfheerenlanden om nog één jaar te wachten met het diftar-systeem nog geen gek idee.
Zien we Diftar als een maaltijd, dan gaat die er nu nog niet in als zoete koek.

We dienen als Democraten Gorinchem een amendement in om voor de minima de kwijtschelding te verhogen. Het college stelt voor om voor het variabele gedeelte €40,00 kwijt te schelden. Dit is voor inwoners die vallen onder de laagbouw (vaak gezinnen) maar 26 keer per jaar. Dat betekent dat alles daarna voor eigen rekening is. Dit is bij deze groep niet wenselijk. We stellen daarom voor het tarief voor de kwijtschelding te verhogen tot €78,00 zodat de minima meer ruimte financiële ruimte krijgt.

Onderwijshuisvesting

Op 20 april 2023 namen we een IHP aan waarin diverse plannen voor nieuw- en verbouw van scholen in een planning zijn gezet. Dit gaat om gebouwen waar kinderen onderwijs ontvangen en waar onze toekomst dagelijks verblijft. Met name de dringende situaties zijn opgenomen in een plan voor de komende de 5 jaar. We zien een aantal locaties terugkomen in deze begroting, maar tot onze schrik een aantal ook niet. Geldt voor deze locaties dat er geen geld en dus ook geen actie te verwachten valt? Het gaat hier concreet over; Samen Onderweg Goudoeverstraat, de Anne Frankschool en de Uilenhof. Heeft deze begroting ook invloed voor de plannen die in het IHP voor de volgende periode staan? Zijn onze onderwijspartners hier zorgvuldig van op de hoogte gesteld?

Participatie Tenslotte zien we nog weinig vernieuwende energie als het gaat om participatie. Kan het college toezeggen de komst van het AZC aan te grijpen voor intensief samenspel met de inwoners en het betrekken op een manier waarop ook wij als raad intensief betrokken worden?